

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์

“ทิวฐิติกบุคคล — บุคคลผู้มีความเห็นผิด”

ทิวฐิติกบุคคล อ่านตามภาษาบาลีว่า ทิด - ถิ - ตะ - ตี - ตะ - ปุ - ตะ - ละ มาจากคำว่า **ทิวฐิต** (ความเห็น ซึ่งในที่นี้มุ่งหมายถึงความเห็นผิดที่เป็นมิจฉาทิวฐิ) กับคำว่า **บุคคล (บุคคล)** [ลงอีก ปัจจัย ในความหมายว่า ประกอบด้วย หรือ มี] จึงรวมกันเป็น **ทิวฐิติกบุคคล** เขียนเป็นไทยได้ว่า **ทิวฐิติกบุคคล** หมายถึง **บุคคลผู้ประกอบด้วยความเห็นผิด, บุคคลผู้มีความเห็นผิด** สำหรับความเห็นผิดนั้น เป็นความเห็นคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ซึ่งเมื่อมีความเห็นผิดเกิดขึ้นแล้ว ทุกอย่างผิดไปหมด กายก็ผิด วาจาก็ผิด ความประพฤติเป็นไป ผิดทั้งหมด คล้อยตามความเห็นผิดที่เกิดขึ้น และความเห็นผิดที่ร้ายแรง คือความเห็นผิดในคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีความเห็นที่ไม่ตรงตามพระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง เมื่อเห็นผิดแล้วก็มีการสอนผิด เผยแพร่ในสิ่งที่ผิด ก็เป็นโทษทั้งกับตนเอง ทั้งกับผู้อื่น และทำลายสิ่งที่ประเสริฐที่สุดคือคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บุคคลผู้ความเห็นผิด เผยแพร่สิ่งที่ผิด ย่อมเป็นผู้ที่ทำให้เกิดความเสื่อมความพินาศแก่ชนหมู่มาก ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บุคคลคนเดียว เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้น เพื่อไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล ไม่เป็นความสุขแก่ชนเป็นอันมาก เพื่อความพินาศมิใช่ประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความทุกข์แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย บุคคลคนเดียวคือใคร คือบุคคลผู้เป็นมิจฉาทิวฐิ มีความเห็นวิปริต (ผิดแปลก, คลาดเคลื่อน) เขาทำให้คนเป็นอันมากออกจากสัทธรรมแล้ว ให้ตั้งอยู่ในอสัทธรรม ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บุคคลคนเดียวนี้แล เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้น เพื่อไม่เป็นประโยชน์เกื้อกูล ไม่เป็นความสุขแก่ชนเป็นอันมาก เพื่อความพินาศมิใช่ประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความทุกข์แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย”

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ทุกคำเป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์เกื้อกูลให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูก เกื้อกูลผู้ที่ไม่รู้มากไปด้วยความเห็นผิดและกิเลสประการอื่นๆ ให้มีความเข้าใจถูกเห็นถูกค่อยๆ เจริญขึ้น พ้นจากความไม่รู้ ความเห็นผิดและกิเลสทั้งหลายที่สะสมมาอย่างเนิ่นนานในสังสารวัฏฏ์ **พระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง เกื้อกูลให้เข้าใจธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่มีจริงทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นธรรมประเภทใด ก็แสดงให้เห็นเข้าใจอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง แม้แต่ธรรมที่เป็นอกุศล ก็แสดงให้เห็นเข้าใจอย่างถูกต้องว่า เป็นอกุศล เป็นสภาพธรรมที่มีโทษ ไม่นำมาซึ่งประโยชน์ใดๆเลยแม้แต่น้อย และอกุศลที่มีโทษมาก คือความเห็นผิดคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง**

ความเห็นผิด หรือ มิจฉาทิฎฐิ นั้น เป็นสภาพธรรมที่มีจริง เป็นอกุศลธรรม เพราะมีความเห็นผิดเกิดขึ้นเป็นไป จึงเรียกบุคคลนั้นว่า เป็นบุคคลผู้มีความเห็นผิด เป็นผู้มีความเห็นที่ไม่ตรง มีความเห็นที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงของสภาพธรรม เมื่อเห็นผิดแล้ว ทุกอย่างก็ผิดไปหมด ความประพฤติเป็นไปทางกาย ทางวาจา และทางใจ ก็ย่อมผิดไปด้วย กล่าวได้ว่า คิดผิด พูดผิด ทำผิด ประพฤติปฏิบัติผิด คล้อยตามความเห็นที่ผิด เป็นผู้ล่องเลยสิ่งที่เป็นสาระ ไปหลงติดในสิ่งที่ไม่เป็นสาระ

ขณะที่ความเห็นผิดเกิดขึ้น ย่อมทำให้บุคคลเสื่อมจากปัญญา เสื่อมจากคุณความดีทั้งปวง เช่น เห็นผิดว่าไม่มีผลของกรรมดีและกรรมชั่ว เมื่อเห็นผิดอย่างนี้แล้วก็ไม่ทำดีอย่างแน่อน มีแต่ทำชั่วประการต่างๆ ไม่เห็นโทษของความชั่วเลยแม้แต่น้อย และยังถ้าเป็นความเห็นผิดในข้อประพฤตินิปฏิบัติแล้ว ก็ยิ่งพอกพูนความติดข้อง ความไม่รู้ และความเห็นผิดให้มากยิ่งขึ้น จนยากที่จะแก้ไขได้ ไม่ยอมสละความเห็นผิด อีกทั้งยังอาศัยความเห็นผิดนี้ ทำลายคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย มีการเผยแพร่ความเห็นผิดแก่ผู้อื่น นี่คือการเป็นจริงของความเห็นผิด ซึ่งมีโทษมากเป็นอย่างยิ่ง ทำลายทั้งตนเองและทำลายบุคคลอื่นทำให้บุคคลอื่นออกจากพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เท่ากับทำลายคำสอนของพระองค์ด้วย เพราะคำไม่จริง เบียดเบียนคำจริงของพระองค์

บุคคลที่เคยเห็นผิดมาก่อน พอได้อาศัยการฟังพระธรรมแล้วพิจารณาไตร่ตรองในเหตุในผล ย่อมเกิดความเห็นถูกได้ แต่ถ้าไม่ฟังและไม่พิจารณาในเหตุในผล ก็หมดหนทางที่จะเห็นถูกได้ ย่อมยึดถือความเห็นผิดว่าเป็นความเห็นถูกอยู่เรื่อยๆ แล้วเมื่อมีการสะสมความเห็นผิดจนกระทั่งเป็นปกติเป็นอุปนิสัยที่มีกำลัง ย่อมจะทำให้ความเห็นผิดนั้นมีปัจจัยที่จะเกิดต่อไปอีก และจะเห็นผิดมากขึ้นอีกด้วย

ยากที่จะแก้ไขได้ แต่ถ้าสะสมปัจจัยที่จะให้เกิดความเห็นถูกตั้งแต่ขั้นต้นแล้วอบรมเจริญต่อไป ค่อยๆ สะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกไปที่ละเล็กทีละน้อย ในที่สุดความเห็นผิดก่อนๆ ก็ย่อมจะหมดได้ แต่ก็ เป็นเรื่องที่จะต้องอบรมเจริญปัญญาจริงๆ เห็นประโยชน์ของพระธรรม ไม่ประมาทในแต่ละคำที่พระ สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ซึ่งจะเห็นได้จริงๆ ว่า แม้ว่าจะเป็นผู้ที่มีความเห็นผิด ประพฤติปฏิบัติผิด กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรประการต่างๆ มาอย่างไรก็ตาม พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดง ก็ย่อมสามารถเกื้อกูลบุคคลนั้นได้ ถ้าหากว่าเป็นผู้เห็นประโยชน์ เป็นผู้ตรง จริ่งใจที่ จะเข้าใจว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก

ดังนั้น ความเข้าใจถูกเห็นถูกจะค่อย ๆ เจริญขึ้นได้ ก็เพราะอาศัยการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมที่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง บ่อยๆ เนืองๆ เป็นปกติในชีวิตประจำวัน เป็นผู้ที่มีความละเอียด รอบคอบ และเคารพในทุกคำของพระองค์ ขณะที่ปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกเกิดขึ้น ก็คุ้มครองป้องกัน ไม่ให้ตกไปในฝ่ายของความเห็นผิด ไม่ให้ตกไปในฝ่ายของอกุศล จึงขาดการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรม ไม่ได้เลย การฟังพระธรรมศึกษาพระธรรม เป็นรากฐานที่สำคัญมั่นคงที่จะนำไปสู่การขัดเกลา ละคลายกิเลสทั้งหลาย มีความไม่รู้ ความติดข้อง และความเห็นผิด เป็นต้นได้ในที่สุด ซึ่งเป็น หนทางดำเนินของบุคคลผู้มีปัญญาอย่างแท้จริง ไม่ใช่การไปทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามๆ กันไปด้วย ความไม่รู้แต่อย่างใด

[ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. : www.dhammadhomefellowship.com, โทร. ๐๘๑-๘๓๒๐๕๗๗]